

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка, планування та управління бізнесом»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ
ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПРАТ «ВО
«СТАЛЬКАНАТ-СІЛУР»»**

Виконавець:

студентка ФЕУП

Почтаренко Катерина Геннадіївна _____
/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Ковальов Анатолій Іванович _____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Прибуток, за сучасних економічних тенденцій розвитку національного ринку, є основною категорією, яка визначає успішність виробничо-господарської діяльності. Метою діяльності підприємства на такому ринку є максимізація його вартості (цінності). Підвищення обсягу прибутку є нагальною потребою власників підприємства й необхідною умовою якісного економічного розвитку країни. Наприклад розвиток промисловості неможливий без інвестицій, які у більшості випадків (понад 70%) в промисловості здійснюються власним коштом підприємства. Не зважаючи на те, що політика самофінансування робить підприємство незалежним від інвестиційного клімату країни і знімає питання узгодження інтересів інвесторів з власниками, вона значно стримує темпи його подальшого розвитку. Крім того, промисловість є найбільшим платником податків. Отже від збільшення прибутку залежить рівень конкурентоспроможності підприємства, його фінансова стійкість, незалежність та економічний розвиток країни в цілому.

Шляхи підвищення прибутку підприємства найрізноманітніші і не мають загальноприйнятої класифікації: кожен дослідник займається вивченням найважливіших на його думку чинників. Зважаючи на це, питання пошуку резервів та факторів підвищення прибутку розглянуто багатьма вітчизняними науковцями: Бланк І. А., Жадько К.С., Котенко В.С., Лойко В. В., Смолінська С.Д., Мельник Н.П., Бурковський А. П., Міщенко К. Г., Тульчинська С. О., Іванчук Н. В., Янковий О. Г., Кошельок Г. В., Журавльової Т.О., Тюленєвої Ю.В., та інші. Однак досі залишається багато дискусійних питань з приводу покращення показників прибутковості підприємства та заходів з підвищення розміру прибутку.

Мета кваліфікаційної роботи: теоретичні, методичні та прикладні аспекти збільшення прибутку підприємства.

Завдання дослідження:

- визначити сучасні підходи до трактування прибутку та прибутковості;
- розглянути теоретико-методичні підходи до розрахунку показників прибутковості;
- розглянути фактори, що впливають на розмір фінансового результату;
- дослідити особливості діяльності підприємства з виробництва сталюого дроту та його похідних;
- проаналізувати фінансово-господарську діяльність;
- дослідити кон'юнктуру ринку металовиробів та конкурентне середовище

ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур»

- визначити резерви збільшення прибутку;
- запропонувати шляхи підвищення прибутку підприємства;

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування шляхів підвищення прибутку ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур».

Предмет дослідження – сукупність теоретичних та прикладних аспектів процесу підвищення рівня прибутку підприємства.

Методи дослідження: аналогія, системний аналіз, формалізація, аналіз і синтез, індукція та дедукція, мультиплікативна трифакторна модель аналізу прибутку, метод виявлення ізольованого впливу факторів, модель Дюпона, метод найменших квадратів, табличний і графічний аналіз, SWOT-аналіз, опитування, порівняння.

Інформаційна база дослідження: наукові публікації та монографічні видання українських учених, нормативно-законодавчі акти України, матеріали наукових конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали державної служби статистики та «Trade map», дані звітності підприємств зі «Smida», внутрішні документи ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 100 сторінок. Основний зміст викладено на 84 сторінках. Робота містить 26 таблиць, 19 рисунків.

Публікації. За результатами проведених досліджень опублікована стаття: Почтаренко К. Г. «Шляхи підвищення прибутку переробних підприємств промисловості» у науковому студентському віснику факультету економіки та управління підприємництвом.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти сутності прибутку підприємства»* розглянуто сутність прибутку та прибутковість, теоретико-методичні підходи до розрахунку показників прибутковості, фактори, що впливають на розмір фінансового результату.

У другому розділі *«Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур»* проаналізовано особливості діяльності підприємства, його фінансово-господарська діяльність, кон'юнктура ринку металовиробів та конкурентне середовище ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур».

У третьому розділі *«Економічне обґрунтування шляхів підвищення прибутку ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур»* визначено резерви збільшення прибутку та запропоновано загальні заходи з підвищення прибутку, оптимізація виробничої програми та впровадження системи моніторингу.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У роботі визначено, що прибуток підприємства – це абсолютний показник ефективності здійснення підприємницької діяльності, що визначається шляхом зменшення усіх доходів підприємства на суму всіх витрат за аналогічний період. Функції прибутку: оціночна, розподільча, стимулююча, відтворювальна. Формування прибутку на підприємстві відбувається від реалізації продукції (прибуток від операційної діяльності), від інвестиційної діяльності, від фінансової діяльності. Основними напрямками розподілу прибутку є: –

формування резервного капіталу; – покриття збитків минулих періодів; – виплата дивідендів; – збільшення розміру зареєстрованого (пайового) капіталу; – заохочувальні фонди; – інші фонди.

2. У дослідженні розглянуто такі методи розрахунку (планування) прибутку від реалізації продукції: метод прямого рахунку, планування прибутку на основі використання показника витрат на одну гривню продукції, економічний (аналітичний) метод. Прибуток виражає абсолютний ефект без урахування використаних ресурсів, а рентабельність є одним із головних вартісних показників ефективності виробництва, який характеризує рівень віддачі активів і рівень використання капіталу в процесі виробництва.

3. Фактори, що впливають на фінансовий результат підприємства належать до двох великих груп: зовнішніх і внутрішніх факторів. До зовнішніх відносять: ємкість ринку; розвиток конкуренції; ціни постачальників; регулювання державою діяльності підприємств; рівень інфляції та інші. До основних внутрішніх факторів, які залежать від роботи підприємства, відносяться наступні: обсяг продажу; товарна структура продукції; організація процесу продажу товарів; чисельність, склад і кваліфікація працівників; стан матеріально-технічної бази підприємства; моральний і фізичний знос основних фондів; фондівіддача; вживаний порядок ціноутворення.

4. ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур» виробляє 4 види продукції. Діяльність підприємства характеризується орієнтацією на іноземні ринки. Про це свідчить використання міжнародних стандартів виробництва продукції. Експорт здійснюється для більш ніж 40 іноземних компаній. Частка експорту у загальному обсязі реалізації складає 46% у 2018 р. (45% у 2017 р.). Із них в СНД експортується 6%. Підприємство залежить від цін на катанку від ПрАТ «АрселорМіттал».

5. Аналіз ліквідності балансу вказує, що підприємство на має достатньої кількості коштів для негайного погашення виникаючої заборгованості, поточної заборгованості та довгострокових зобов'язань. Через переважання у структурі капіталу позикових коштів над власними, підприємство не є фінансово стійким.

Рентабельність підприємства (продаж, продукції, активів) знаходиться у позитивних межах, хоча у порівнянні з 2017 роком спостерігається незначне зменшення значень. Не зважаючи на це, розмір чистого прибутку підприємства щороку збільшується.

Аналіз фінансово-господарської діяльності вказує на залежність прибутку підприємства від собівартості, ціни, структури реалізації та якості продукції.

6. Дослідження ринку металовиробів показало, що обсяг виробництва вуглецевого дроту в Україні зменшується, починаючи з 2008 року, проте найближчим часом прогнозується поступове збільшення обсягів виробництва. Обсяг експорту дроту переважає над імпортом. Основними країнами, куди експортується український дріт є: Польща, Білорусь, Молдова, Німеччина, Чехія. Імпорт канатів та виробів з них переважає над експортом з 2016 року. Основними імпортерами цієї підгрупи є Російська Федерація, Малайзія, Білорусь, Китай, Індія.

Аналіз конкурентів виявив переваги ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур» над двома підприємствами об'єднання «Укрметиз» за показниками чистого прибутку, рентабельності та ділової активності.

Аналіз ринку показав, що ємність внутрішнього ринку України, не дивлячись на поступовий ріст, все ще нижче за наявні у підприємств потужності. Це є однією з причин повільного зростання обсягів виробництва у галузі. Якість і ціна основної сировини (катанки) є основним чинником конкурентоздатності вітчизняних підприємств але український ринок катанки є монополізованим.

7. У роботі визначено наступні резерви збільшення прибутку:

- збільшення обсягу виробництва;
- збільшення ціни (відповідно до ринкових настроїв);
- оптимізація виробничої програми;
- зменшення собівартості продукції;
- збільшення реалізації для нафтогазової промисловості;
- перегляд способу стимулювання праці;

8. На основі проведеного дослідження запропоновано такі основні заходи з підвищення прибутку: участь у тематичних заходах, оновлення сайту, освоєння нових ринків збуту; збільшити обсяги виробництва відповідно до попиту; продовжити оновлення та модернізацію матеріально-технічної бази підприємства; сертифікувати продукцію відповідно до стандарту API; збільшити ефективність управління виробництвом за рахунок автоматизації виробничого планування, контролю готової продукції; перевести управління проектами та задачами у електронний формат за рахунок нового програмного забезпечення; збільшити ефективність роботи персоналу та зменшити плинність кадрів за рахунок покращення умов праці, матеріальних заохочень, підбору кваліфікованих кадрів, наставницької роботи.

Оптимізація виробничої програми дозволить збільшити прибуток на 133,7 тис. грн. на місяць.

Досягти підвищення прибутку можливо за умови використання ефективної системи моніторингу діяльності підприємства. Інформація, яка акумулюється завдяки моніторингу, необхідна для прийняття управлінських рішень відповідно до змін стану об'єктів поточного контролювання.

АНОТАЦІЯ

Почтаренко К. Г., «Економічне обґрунтування шляхів підвищення прибутку підприємства (на прикладі ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою професійного спрямування «Економіка, планування та управління бізнесом». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти сутності прибутку, особливості його формування та розподілу, методи розрахунку, показники прибутковості та фактори збільшення прибутку підприємства. Проаналізовано основні показники

фінансово-господарської діяльності ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур» та конкурентне середовище підприємства на ринку. Досліджено кон'юнктуру ринку металовиробів. Визначено резерви та шляхи зростання прибутку підприємства. Зроблено прогноз розміру прибутку на 2019-2020 рр.

Ключові слова: прибуток, прибутковість, фактори збільшення прибутку, рентабельність, кон'юнктура, металовироби, прогноз.

ANNOTATION

Pochtarenko K. H., «Economic substantiation of ways of increasing of profit of the enterprise (on the example of JSC "PU "Stalkanat-Silur")».

Thesis for Master degree in specialty « Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges» under the program «Economics, Planning and Business Management». – Odessa National Economic University. – Odessa, 2019.

The Master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the process of justifying the ways of increasing the profit of JSC "PA "Stalkanat-Silur ".

The theoretical aspects of the essence of profit, features of its formation and distribution, methods of calculation, indicators of profitability and factors of increase of profit of the enterprise are considered in the work. The main indicators of financial and economic activity of JSC "PU "Stalkanat-Silur" and the competitive environment of the enterprise in the market are analyzed. The market conditions of metal products are investigated. The reserves and ways of growth of profit of the enterprise are determined. The profit forecast for 2019-2020 has been made.

Keywords: profit, profitability, factors of increase of profit, conditions, hardware, forecast.